

LES BALEARS DESENCALMADES

Ibiza a sus corsarios

La Voz de Ibiza — un dels dos diaris de l'illa, ambdós de la política d'En March...

manes fieros, comina a los cansados «abajadores marchen de allí en seguida»; etc.

reedificat innombrables vegades, i qui s'hi podia ficar hi feia un segle d'estada...

Els cartaginesos foren els primers estandants, collocaren un sentinella a cadascun dels talaïots que coronen tota la costa...

UN MONUMENT DE CARA A LA MAR...

La muralla que tanca la part alta de la ciutat d'Eivissa

«Aquella negra historia de nuestra cuna ebusitana iba pasando poco a poco al terreno de la leyenda cuando no al campo del olvido.»

«La Guardia Civil, tan movida de un punto a otro treinta años atrás, estaba ahora entre nosotros en el mejor de los paraísos.»

«En pocas palabras, que el crimen y el asesinato eran en Ibiza cada vez más desconocidos, y esperábamos que las nuevas generaciones lo desconociesen por completo.»

«Y trabaja y trabaja [el després assassinat] cantando alegremente su contento por las «moneditas» que piensa ganar para sus viejecitos padres que tanto lo necesitan.»

«Esto que han encendido unos manojos de leña seca para calentar su frío condumio, aparece un viejo que dice ser el dueño, escopeta en mano y con voz de trueno y adereu que hem de fer una mica d'història, d'història d'Eivissa. Més que una història, és una magnífica novella d'aventures...»

que nos rodea confeccione una nueva edición de nuestra negra leyenda?»

LEGENDA NEGRA

Leyenda negra? Doncs, sí. Fixeu-vos en allò de la negra historia de nuestra cuna ebusitana o nuestro criminoso pasado, i veu-

Església del nord de l'illa

baven l'illa poc menys que desguarnida. Bona ocasió! Si, però era qüestió de fer-hi poca estada. Ja sabien que els pertocava fer: retornar a casa volant, car els eivissencs hi eren; s'havien creuat pel camí.

A Eivissa, la història, fins la remota o mediata, encara és viva, encara es palpa. Legenda negra a Eivissa? I ca... Els eivissencs, com hem acabat de veure, són els primers de creure-s'ho.

«Ah! Els nostres corsaris, quina gent! —em deia un eivissenc davant el monument—. El corsari més valent de tots els que navegaren per les mars: En Riquer! En Bernat! En Sala! En Ferrer!...»

«Ah! Els nostres corsaris, quina gent! —em deia un eivissenc davant el monument—. El corsari més valent de tots els que navegaren per les mars: En Riquer! En Bernat! En Sala! En Ferrer!...»

«Com En Riquer podia aguantar semblant provocació? Tot Eivissa se li ofería. Tria d'homes. Llencen el xabec—vuit vegades més petit que la nau del Papa— a l'aigua i surten fora port. Per canons el Papa podia més; però En Riquer aconseguí abordar i, cos a cos, ganiveta en mà, triomfà netament.

«En Riquer podia aguantar semblant provocació? Tot Eivissa se li ofería. Tria d'homes. Llencen el xabec—vuit vegades més petit que la nau del Papa— a l'aigua i surten fora port.

«Mentre el combat, que durà tot el dia, tots els eivissencs apilotats en raihs humans a la muralla, intervingueren a tall de públic. Cridaven, amenaçaven i atïaven: Ara, ara; fort! Mossega-li un ull!»

***

«En el bocí de literatura reproduïda en començar, repetidament es diu que Eivissa és un paradís. Veieu si n'és de bo aquell article? Això són incaços de confessar-ho quasi tots els que han visitat l'illa. Aquests, d'una manera espontània, formen com una mena de maçoneria. Callen com uns morts. No volen que es sapiga gaire, de por de perdre el paradís. M'exposo, potser, a represàlies criminals per haver-ho dit en públic.»

(Seguirà)

CARLES SENTÍS

De bòlid

En una penya de cafè, els reunits, simpatitzants de diferents partits polítics, anaven triant els drapets al sol als capdavanters de cada bàndol.

«I vosaltres, els d'Acció Catalana, teniu aquell ex-regidor defensor del bomber que va fer cremar la bandera catalana...»

«Però si fa d'allò més temps que està fent de prou a casa vostra; encara no te n'has assabentat!...»

Comentaris esportius

Dijous passat, a la sortida del partit Barcelona-Girona—de tràgica memòria pels socis blau-grana—, s'escoltaven apassionats i divertits comentaris.

«No ho comprenc; aquests gironins han aguantat l'atac dels jugadors del Barça d'una manera heroica—comentava algú.»

«Tingui present—li replicà un altre—que per alguna cosa aquesta gent aguantaren un sítii que ha esdevingut històric.»

Indignacions

El soci del Barça, després de l'empat amb el Girona, sembla que cridava amb la màxima indignació:

«Després d'un resultat així, potser ja seria hora de demanar la dissolució de Les Corts!»

No és permès d'aplaudir

No tothom ho sap encara, a desgrat de fer ja molt temps que es practica dins les sectes anarquistes barcelonines, el ritus que anem a explicar.

El fet és que hom no permet aplaudir els oradors, en els mitjans organitzats per la C. N. T. o la F. A. I. Per què? Els anarquistes diuen que això d'aplaudir contradiu llurs principis sobris i contraris a l'exaltació de l'home.

Quan un orador acaba el seu discurs amb un pinyol d'aquells semblant a un volcà en erupció, certa part del públic, enardit, inicia un aplaudiment. Però, tot just començats els palmells, el siseig eixordador i unànime de la resta d'assistents apaga fulminantment l'entusiasme.

L'altre dia, al míting de la Monumental, un concurrent mostrà la seva inflamada admiració aplaudint frenèticament. Un faïsta se li encarà i l'expulsà violentament del local, tot dient-li:

«Que us creieu que és el Poliorama, això?»

Notes de l'anarquisme local

Solidaridad Obrera, tan tradicionalment catalanòfoba, encara que sembli estrany va catalanitzant-se. Efectivament; no fa gaires dies publicava, ja, l'anunci en català d'una coneguda sastreria.

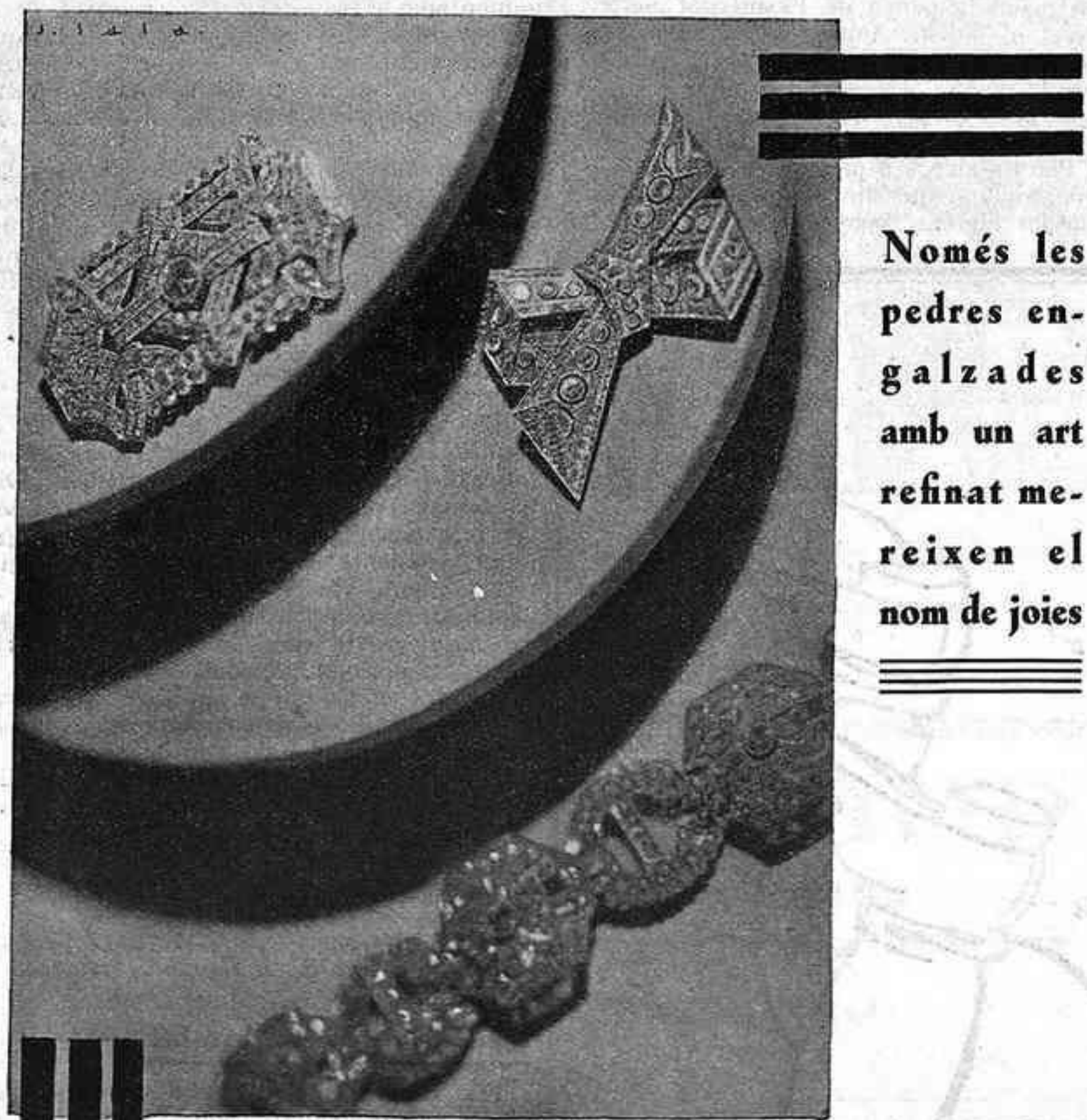
El «front únic» de Gas i Electricitat ha estat sabotejat, com sap tothom, per la C. N. T.

Això no ha estat obstacle, però, perquè l'òrgan de la F. A. I., davant les gestions reeixides del «front únic», publicués una informació atribuïnt-se, a base de fer confusió amb els mots, l'èxit dels seus enemics.

El diari dels «comitès desconeguts» aprofita totes les ocasions per atiar l'odi, no de les classes socials, sinó de les classes ètniques. Cada dia, en un paràgraf o altre, hom encén el foc de la discòrdia dels murcians contra els catalans.

I el cas és aquest: que dins la «Regional» encara són majoria els catalans que no s'han adonat que la mentalitat reaccionària, ultramontana, agrària!!!, del senyor Royo Villanova, ha envaït les columnes lli- bertàries (?) i apolítiques (sic) de la Soli.

Només les pedres engalzades amb un art refinat mereixen el nom de joies

J. ROCA JOIER Rambla del Centre, 33 Passatge Bacardí, 2

LAPERITIV

El vot femení. — Quan la història de Manon Lescaut va començar a tenir aquell èxit formidable que encara dura, les dones, en general, van guanyar una considerable batalla al món.

Jo considero aquestes coses com un triomf femení. En l'època romàntica només les princeses, només les santes, només les dones de vida irregular tenien la flamejant aureola de les heroïnes. Quedava la sorda, la trista, la pacient burgesia de les dones que rebien visites, que anaven a missa, que feien plates de crema i que s'enamoraven d'un diplomàtic o d'un guàrdia civil.

I ara les dones del nostre país es decideixen a triomfar en un aspecte que jo no sé si els fa molta il·lusió, però que en realitat se'l venien treballant de temps. Les dones van a votar.

Les que treballen i es projecten en una forma alarmanat són unes quantes noies de l'Esquerra, i unes quantes senyores de la Lliga. Es natural que sigui així; les dones, fresques en responsabilitat política, agafen el color patètic o dramàtic de les situacions. Jo crec que les dones aniran a votar amb una mentalitat i uns sentiments extremistes, i que en la formació de la idea política de les dones, més que una idea abstracta i baronívola de patriotisme, dominarà una idea concreta i anecdòtica, perfilada amb un gran realisme.

Em sembla que el catalanisme de les nostres dones serà un catalanisme molt diferent del nostre, i fatalment anirà interceptat per fantasmes de caràcter heroic que no tenen res a veure amb la política constructiva. Jo crec que amb el vot de les dones tots hi sortirem perdent. Passarà una mica com si Manon Lescaut, com si Margarida Gautier i com si Madame Bovary tinguessin d'elegir els representants al Parlament de la República.

JOSEP MARIA DE SAGARRA

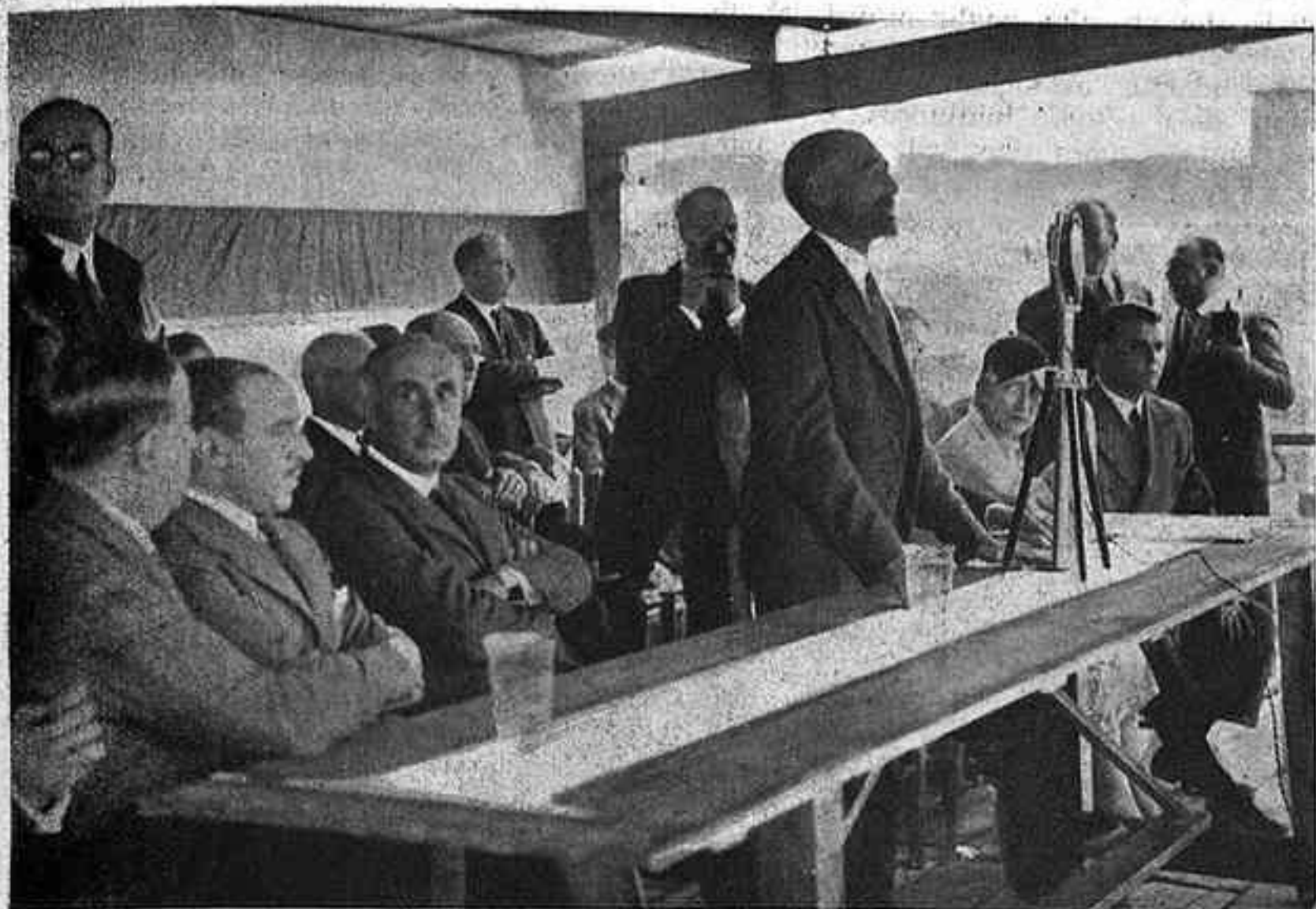
GUTENBERG, S. A. Maquinària, Tipus, Filetatge de bronze, Tintes i Utilitatge per les Arts Gràfiques. Agullers, 1 i Via Laietana, 4 Tel. 15524 - BARCELONA

SILUETES POLITIQUES

La Lliga Catalana

Lliga Catalana vingué al món, segons partida baptismal, entre els dies 3 i 4 de febrer de 1933. Hi ha, però, molts motius per a creure que no es tracta sinó d'un pseudònim d'una Lliga Regionalista bastant coneguda a casa nostra, la qual, amb un canvi de cognom, ha provat de reparar els estralls del temps i esborrar la petjada de certes males passes de tots conegudes.

d'aquest partit, constituïa una causa de feblesa. Perquè en un moment donat, partits tan amics de l'oligarquia com ells, però que tenien l'avantatge de no dur a coll-i-be el pes mort d'una ideologia, els passaven al davant i els prenien la força i el fruit de l'esforç.

Cambó parlant a Terramar

Maspons i Anglasesell. La paraula Catalunya no els cau ni un sol moment de la boca. Però dona una casualitat: que mai no l'han usada amb més freqüència que quan ha estat convenient fugir d'estudi d'alguna realitat massa concreta que havia creat algun problema a la nostra terra. Perquè la Lliga sempre té, ha tingut i tindrà un gran obstacle que li impedirà de tocar i plantar cara als problemes humans, ni des del punt de vista nacionalista. És un partit de classe i de classe restringida. Aquesta anquilosada resposta a un procés creixent de plutocratització que es verifica no solament als llocs directius, ans encara entre la massa del partit. Partida d'un catalanisme de dreta menestrat, molt parent del tradicionalisme, s'ha desplaçat fins a ésser una representació de l'alta finança i de les grans empreses de Catalunya, que només veuen els seus afers privats.

lunya per fer-los quedar bé, ja que, després de l'escissió que motivà la naixença d'Acció Catalana, es sentien fluïds de prestigi. El general, més lleuger potser que murri, va prometre d'una manera llarga i va apagar els temors dels homes de la Lliga. S'alçà amb un manifest autonomista dictat al carrer de la Cucurulla i fou acomiadat solemnement pel senyor Puig i Cadafalch, que hi anava tan venut com el mateix Primo de Rivera, el qual tot fou arribar a Madrid i adonar-se que havien somiat truites ell i la Lliga, amb una sola diferència: que ell podria desertar tranquil·lament; però la Lliga pagava els plats trencats i, amb ella, tota la Catalunya que s'havia refiat massa d'uns homes que a totes hores l'havien intentat de convèncer de la possibilitat d'una utopia com el següent: que un plet de llibertat, com el nostre, es podia resoldre amb mesures de repressió.

Per això s'explica que sempre que ha calgut sostinguessin la passada monarquia. No per cap convicció profunda; però, en primer lloc, en agraïment a un règim que feia impossible l'existència d'un catalanisme d'esquerra, i en segon lloc, perquè sabien que, dins un règim oligàrquic, els interessos que ells defensaven es trobarien com el peix a l'aigua.

Fracassà el projecte catalanista de la Lliga; però ella no morí perquè té altres mòbils que l'aguanten. L'alta finança i les grans empreses, tan bon punt caigué el dictador i tothom s'aparellà a conquistar totes les llibertats i, entre elles, les autonòmiques, obligaren els prohoms del partit a posar-se contra els interessos de Catalunya, perquè anaven massa lligats, aquests interessos, amb una causa de llibertat que esferia tots els que viuen de l'arbitrarietat i de l'opressió dels més menys. Naturalment, hom donà per pretext que aquella vegada anava de veres la concessió de la llibertat de Catalunya, a canvi que Catalunya es comprometés a anar contra totes les llibertats. Però ni els que ho predicaven ho creien, ni, per sort, s'ho cregué aquest cop el poble. El cadàver de la Lliga, intentant defensar el cadàver de la monarquia, fou reduït altre cop al sepulcre d'on havia sortit.

Agència exclusiva per a la venda de MIRADOR

Societat General Espanyola de Llibreria Barbarà, 16 *** Telèfon 14186

Advertisement for 'SASTRERIA' by F. VEHILS VIDAL, located at Plaça Universitat, 7. It advertises high-quality clothing for winter.

Advertisement for 'NERVIOSOS!' (Nervous!) by Dr. Solvré. It describes various symptoms like insomnia and nervousness, and offers a treatment.

Mirant a fora

On és Goering?

Es diu que Goering fa algun temps que ha desaparegut de Berlín. El seu interviu sensacional publicat a Paris-Soir ha estat una maniobra per a mistificar l'opinió. Es diu també que Goering ha pres unes vacances de dos mesos per a calmar els seus nervis, ja que té mania persecutòria.

L'hàbil Schacht

Persones que solen estar ben informades asseguren que el Dr. Schacht, president del Reichsbank, no aprova pas totes les iniciatives del nazisme triomfant. D'altra banda, hi ha governants hitlerians que troben una mica tèbi l'antic campió de les tesis pan-germanistes en matèria d'inflació.

Malaparte i la tècnica

Tècnica del cop d'Estat havia valgut a Curzio Malaparte una anomenada mundial, i una fama de brillant per l'atreviment de les seves paradoxes. Ara, aquest escriptor d'origen germànic, un dels doctrinaris del feixisme, ha estat detingut en arribar a Itàlia.

Negres i jueus

Els Estats Units no han estat pas dels països més tebis a protestar de la persecució hitleriana dels jueus. Però, a la vegada, tots els diaris negres sense excepció han posat el crit al del denunciant la hipocresia inqüa, que s'esgarria de les vexacions comeses a Alemanya i tolera els linxaments de negres.

El New York Amsterdam News publicava el dibuix que acompanya aquestes ratlles, en el qual l'ombra de Hitler porta la disfressa del Ku Klux Klan, l'organització persecutadora de catòlics, jueus i negres.

Una frase de Briand

L'ha citada, creiem que per primera vegada, Lloyd George, no ja molt. Un dia, a l'assemblea de la Societat de les Nacions, algú parlava llargament d'una qüestió duanera interminable. Els oients, progressivament, es deixaven envair per una dolça somnolència. Només resistien, l'un al costat de l'altre, Briand i el delegat italià, Grandi.

Una de Clemenceau

En un pòble francès ha estat inaugurada una estàtua de Sarrien, que fou una vegada cap d'un govern on hi havia Clemenceau, Léon Bourgeois, Briand, Poincaré, Doumergue, Leygues, Sarraut...

Com en els contes

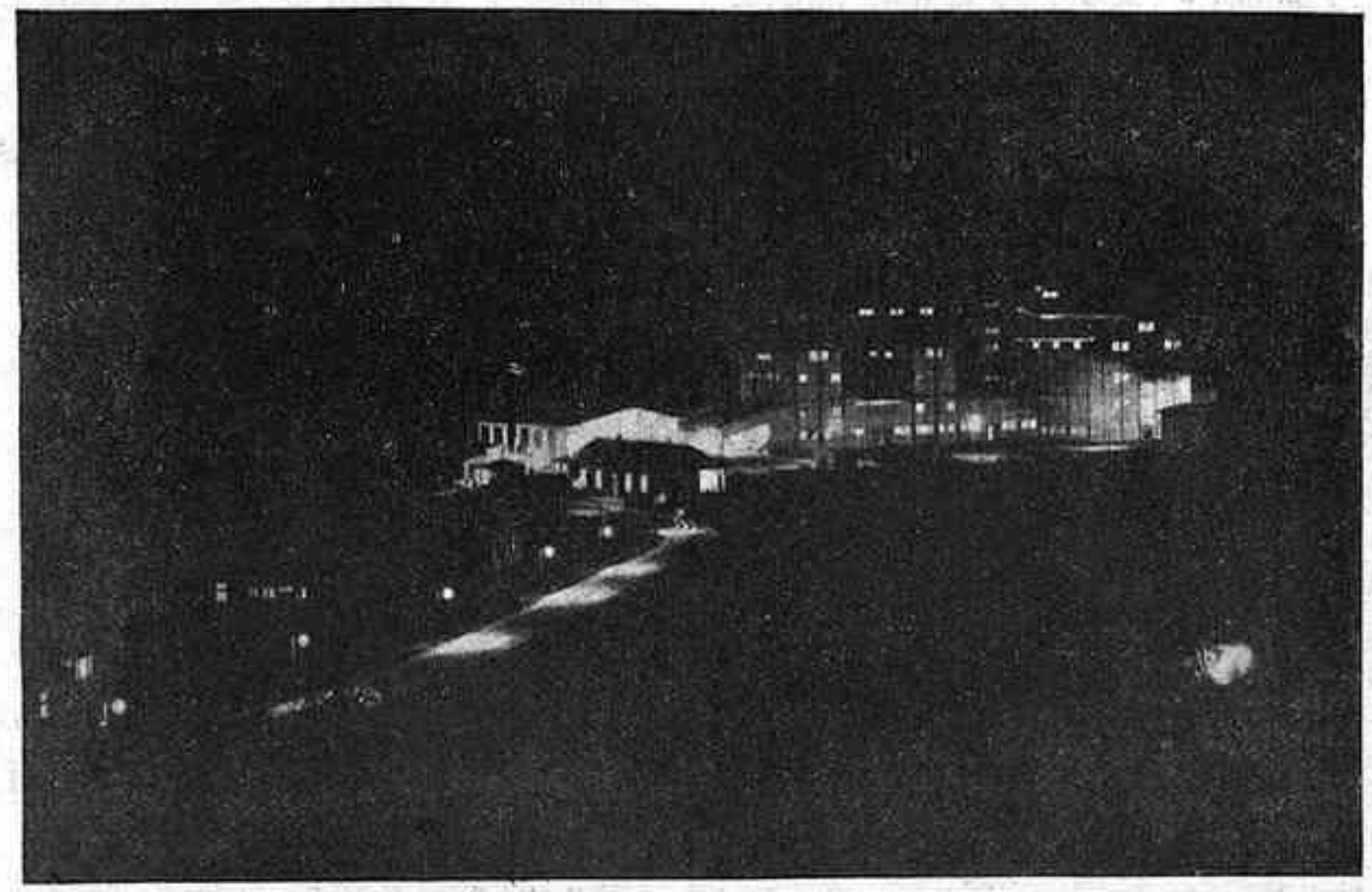
La setmana passada, en la més estricta intimitat, es casava Moscicki, president de la República Polonesa, reelegit el maig passat gairebé unànimement. S'ha casat amb la seva secretària, Maria Dobrzanska Nogorna, transposant als temps moderns aquella llegenda dels reis que es casaven amb pastoretes.

EL PROXIM ORIENT

Incidents a Palestina

Les agències periodístiques han fet circular per l'univers del paper imprès la darrera inquietud del Pròxim Orient. A Palestina, el Comitè Executiu àrab s'ha pronunciat contra la immigració jueva. Ha estat declarada la vaga general, els àrabs han tancat llurs botigues i la policia patrulla pels carrers.

una contrada tarragonina. Les terres estèrils podien fructificar: mancaven homes, cabals, esforç. Aleshores fou quan les energies esmerçades des de les darreries del segle XIX per grups de jueus abnegats, que s'establien a Palestina buscant una vida voltada del record de la seva llar històrica, trobaren una unió i una empena definitiva.

La central elèctrica de Palestina

Què ha passat? O, millor dit, què és el que no deixa de passar a Palestina des de fa tants anys? Perquè, quan visiteu Orient, no podeu reïr-vos mai de l'aparent beatitud amb què us envolten els homes i el paisatge. La vida té una densitat tan viva que tota turbulència és immediatament ofegada per aquest superàvit de vitalitat que clou tots els gestos anormals i els fa invisibles.

gons mandat de la Societat de les Nacions. La feina feta des de 1917 fins a 1933 no més pot valorar-la qui ha travessat la Palestina i ha visitat les organitzacions de treball de les organitzacions sionistes.

La qüestió palestina és evidentment molt difícil; trigarem molts desennis a veure-la resolta. No s'és vanament Terra de Promissió d'un poble al qual les repetides persecucions exasperen la cohejança d'una llar.

Per aquest procediment han estat rotades enormes extensions de terra — Vall de Jezreel, la plana Caiffa-Aere, la plana del Saron, etc. El centre de tota aquesta activitat és una ciutat nascuda vora el mar com un miracle; una ciutat projectada i realitzada en una quinzena d'anys; la ciutat moderna que podria somiar un urbanista de 1933 — asfalt, ciment, geometria, netedat, benestar. És la ciutat de Tel-Aviv, vora la mar blava, acolliment d'immigrants on no és possible trobar un sol home dedicat a la mendicitat.

Es comprèn l'interès d'Anglaterra a protegir la immigració jueva; fins i tot, a fer els ulls grossos en els requisits documentals, ara que els esdeveniments fan arribar precipitadament gentades en nombre insospitat. En tot cas seran gent arrelada a la terra, sotmesa i agrada; i no pas nòmades o ferment de rebellió com els àrabs.

Un present que us farà quedar bé. Visiteu les GALERIES SYRA

Advertisement for 'ENCARREGUEU' (Graphic Workshops) by Patrici Arnau, located at Callis 3, 5, 7. It advertises high-quality printing and graphic design services.

Advertisement for 'VIATGES VIAGES CATALONIA' (Travel Agencies). It advertises travel services and offers various travel packages.

Advertisement for 'ANTONI MARTI' (Photography Studio). It advertises high-quality photographic services and is located at Avinyó, 19.

ASPECTES DE LA NOVEL·LA MODERNA

Declaracions de Maurois per a "Mirador"

L'autor de Climats vist de prop ens ha semblat menys anglès que el Maurois de les fotografies...

natges, de parlar-nos de l'ànima dels herois, de tractar dels sentiments i passions dels éssers...

litat, els documents. Destacaré un autor. Mauriac ha publicat, en aquest període, la seva millor novel·la...

Maurois i la seva muller, al Conferència Club

Al Conferència Club, Maurois escollí per tema el procés de creació d'una novel·la. La conferència pronunciada a Barcelona va ésser una nova versió...

André Maurois, completant aquesta conferència, i amb destinació a MIRADOR, ens féu unes interessants declaracions...

***

—Creieu que, en les novel·les, el món exterior que rodeja els personatges, no compta?

Aclarim a l'autor de Meipe el sentit de la nostra pregunta. Els novel·listes moderns, com Proust, Mauriac, Schnitzler, Woolf, Duhamel, etc., es preocupen preferentment de presentar-nos la psicologia dels perso-

sistent a seguir el curs dels esdeveniments com si estiguéssim amagats en un recó de l'ànima del protagonista.

—Condemneu el món interior?

—Parem esment. Les meves reserves no suposen una condemna. En reconec alguns dels seus avantatges. Principalment per a l'escriptor que no li costa tant de treball escriure en aquesta forma...

—En la vostra novel·la Climats oferiu en primer terme la psicologia dels personatges.

—En efecte. Climats podem classificar-la com a novel·la psicològica. Però, després, en Le cercle de famille, ja em fixo més en l'univers que rodeja els protagonistes. I en la meua pròxima novel·la important, que ara estic escrivint, i per cert serà una novel·la política, tot succeeix de part de fora...

—Com es titularà la vostra novel·la política?

—Encara no ho he pensat.

—Us agrada la política?

—No m'interessa.

—Però, escriviu algun assaig d'economia política?

—Tot novel·lista hauria d'escriure estudis d'economia política. En l'economia es descobreix l'explicació dels fets del nostre temps.

—Al vostre entendre, quins són els novel·listes modèlics?

—Per equilibri i coneixedors del métier, no em cansaré mai de recomanar Balzac, injustament menyspreat, Stendhal, Tolstoi, Tchéov i Dickens.

—Els documents, les biografies, les memòries, publicats en aquests dos anys darrers, passen al davant, en qualitat, a les novel·les?

—Maurois, el propulsor de les biografies novel·lades, ho nega:

—No! Les novel·les avantatgen, en qua-

—Noteu que, en aquest cas, els documents per si sols no formen la novel·la. La novel·la es crea després que Wilhelm Fershofen ha escollit els materials. I la tria dels detalls és la característica essencial de tota obra d'art...

—La novel·la ha d'ésser clara, per exemple, com les vostres, o obscura com les de Joyce i altres novel·listes?

—En el transcurs de la conversa ens referim al novel·lista James Joyce que cada dia complica més la seva prosa. En la seva nova obra, Work in progress, Joyce bat el rècord en dificultats. Fa deu anys que l'està escrivint. El novel·lista irlandès arriba a canviar l'ortografia dels mots i no respectar la sintaxi tradicional. I, estimant insuficient l'anglès, utilitza paraules de tots els idiomes estrangers.

Maurois opina:

—La novel·la en la seva forma literària no ha de tenir tenebres. Jo no sento una admiració incondicional per Joyce. Crec que l'hermetisme s'ha de reservar a la poesia. En aquest punt, gairebé puc dir que coincideixo amb Paul Valéry, el meu millor amic. El prosista en la forma ha de cercar la llum i, sempre que l'art ho permeti, ha d'aconseguir una precisió matemàtica en l'ús i significació dels mots.

—La intriga i l'acció són imprescindibles en la novel·la?

—A aquesta pregunta contesta: —La intriga, encara que no sigui essencial, no pot menysprear-se. Jo procuro que les meves novel·les tinguin una acció. En aquest ordre us donaré un consell: en tota novel·la els personatges han de fer la intriga, però no la intriga els personatges. L'acció s'ha de supeditar als herois.

—Marcel Proust va escriure la seva obra sense seguir cap acció.

—Proust, com a primer novel·lista contemporani, constituïx una excepció.

—Voleu esmentar l'autor que ha tingut més habilitat a combinar les intrigues?

—Balzac, en les seves obres, adaptà, amb molta justesa, la intriga als personatges.

—Què opineu dels personatges i del marc o teatre on es desenvolupa una novel·la?

El novel·lista —remarca—, a través dels herois i heroïnes imaginats, expressa els seus sentiments i neguits, mentre que el lector en ells s'hi reconeix i s'hi retroba.

—L'ambient?

—Opino com Mauriac. S'han de conèixer tots els recons i detalls del teatre, del lloc, on viuran i es mouran els personatges. Les meves novel·les sempre es desenvolupen a Normandia, el meu país natal; a París, on fa tants anys que visc, i al Périgord, la comarca de la meua esposa.

—No escrivirieu una novel·la amb acció en un altre país?

—No! Precisament tinc un bon tema de novel·la, uns fets esdevinguts a Anglaterra, i, per això, no l'escriuré mai. No en coneixeria l'ambient.

—Quines són les vint millors novel·les de la literatura nova?

El novel·lista vacilla uns instants.

—Novelles de tots els països?

—Sí.

—Literatura de post-guerra?

—Sí.

—D'improvís es fa difícil indicar obres. Acudint i segons la vostra llista, jo potser escolliria: Marcel Proust, A la recherche du temps perdu, indiscutible; de François Mauriac, Le naufragé de vipères; Romain Rolland, Jean-Christophe...

—També la vostra novel·la Climats — interrompen nosaltres.

—Després, trobo bé: Duhamel, Confession de minuit; Schnitzler, La senyoreta Elsa; Virginia Woolf, Mrs. Dalloway; Stefan Zweig, Amok; Charles-Louis Philippe, Babu de Montparnasse; Katherine Mansfield, Felicitat; Louis Hémon, Marie Chapdelaine; Maurice Baring, Daphne Adeane; André Gide, Les faux monnayeurs; Lawrence, l'obra traduïda al francès amb el títol de Le serpent à plumes; no oblideu Huxley amb Counterpoint; Rosamond Lehmann, Poussière segons la traducció francesa; Joyce, Ulysses; Paul Morand, Lewis et Irène; E. M. Remarque, Res de nou a l'Oest; Margaret Kennedy, La nimfa constant...

L'autor de Les discours du Dr. O'Grady acaba la conversa aquí tot dedicant unes paraules amables per als seus nombrosos lectors barcelonins.

J. CABRE I OLIVA

A les GALERIES SYRA trobareu els presents de més bon gust i qualitat

Diputació, 262 - Telèfon 18710

DEL PEDESTAL A LA PRESÓ

Curzio Malaparte

Un telegrama de l'oficiosa Agència Stefani ha anunciat la detenció de Curzio Malaparte en arribar a Roma, sota la greu acusació — greu segons les lleis mussolinianes — d'haver fet propaganda antifeixista a l'estranger.

La notícia ha causat sorpresa, sobretot en els medis literaris, perquè si és veritat que Virginio Gayda i Telesio Interlandi, directors respectivament del Giornale d'Italia i del Tevere, havien atacat vivament Curzio Malaparte quan aquest, ara fa dos anys, es traslladà a París, on publicà la Technique du coup d'Etat — obra que desplaçà al dictador, sia per ésser publicada a l'estranger, sia també per algunes parts del text —, Malaparte es defensà amb arguments prou persuasius. Digué que els editors italians li havien ofert quantitats irrisòries pel seu llibre,

Itàlia, les quals el revelaren com a fort escriptor, tant per la cultura com per la forma literària, i un polemista d'una violència que superava — i ja és dir — la que en aquell temps era corrent en la premsa italiana.

Fou el primer que s'esforçà a donar una doctrina al règim feixista, i també el primer de fer-lo veure com un valor — com un perill, per nosaltres — europeu (L'Italia contro l'Europa, 1928).

En 1928 publicà el gran diari de Nàpols Il Mattino — aleshores dirigit per l'ex-secretari del partit feixista, Sasanelli —, un article en què deia, entre altres coses, que ningú no tenia el dret de considerar el duce com un semblant, sinó com un ésser quasi diví, i per tant no se'l podia tractar amb familiaritat. Aquest article era conseqüència d'un incident que féu enraonar molt en els medis periodístics. El redactor cap del Popolo di Roma era un tal Bastiani, amic d'infantesca de Mussolini, i, naturalment, quan l'anomenava ho feia sempre pel nom: «Benito ha dit... Benito vol...». etc. Mussolini ho va saber, i manà cridar Bastiani; aquest, traspassada la porta, avançava cap a la taula on seia el duce, el qual el féu aturar amb un gest, mentre deia amb veu dura:

—Quan tingueu ocasió de parlar de mi, recordeu-vos sempre de dir: Sa Excel·lència el cap del govern. Entesos? Podeu retirar-vos.

Bastiani no va explicar mai a ningú aquesta «conversa»; però l'anècdota corria perquè Mussolini volia que servís d'avertència.

***

L'article del Mattino valgué a Malaparte un ascens: de redactor cap del diari napolità passà a director de La Stampa de Torí, amb cinc-cents mil llires anuals. Al cap de dos anys de direcció del diari torinès — des del punt de vista periodístic, exercida amb molta traça —, Malaparte hagué de cedir el lloc a Augusto Turati — ex-secretari del partit i ànima de les organitzacions juvenils; avui també en desgràcia i tancat no se sap a on —, i es traslladà a París, on dirigia una col·lecció que publicava l'editor Bernard Grasset.

Després de les obres esmentades, Malaparte havia publicat Intelligenza di Lenin, Europa vivente, L'arcitaliano, i uns quants volums de narracions literàries. La seva ànima intel·lectual l'havia fet destacar entre les rengles feixistes, on no abunden certament els escriptors de talla.

Malaparte havia de lliurar un original a un editor de Londres, i no menys que una biografia de Mussolini. El manuscrit ha estat lliurat ja? Es ben guardat a l'estranger, o ha caigut en mans de la policia feixista?

No sabem si Curzio Malaparte ha estat efectivament un feixista sincer. Probablement l'article del Mattino que li valgué la direcció de La Stampa, era irònic. Però el que sabem és que era un gran escriptor i que, donada la seva joventut, per la qual poden ésser-li perdonades moltes lleugereses, encara es podia esperar molt més d'ell. Ara deuria ésser confinat a la trista illa de Ponza, destinada a deportats, o tancat a les presons de Regina Coeli, i mentre hi hagi feixisme a Itàlia no podrà salvar les fronteres.

Quin geni malèfic va induir-lo a tornar a Itàlia?

TIGGIS

FIGURINS MODES D'HIVERN 1933-34. Revistes Franceses, Americanes, etc. Grans salons amb taules d'exposició. Entrada lliure. Llibreria Francesa RAMBLA DEL CENTRE, 8 i 10. Sucursal: PASSEIG DE GRÀCIA, 87 BARCELONA.

EXIT EN LA MIDA Corbates inarrugables Pijames a bon preu JAUME I, 11 Telèfon 11655

Societat Espanyola de Carbur Metàl·lics. CARBUR DE CALCI: Fàbriques a Berga (Barcelona) i Corcubion (Corunya); OXIGEN 99% DE PURESA, Fàbriques a Barcelona, València i Còrdova; ACETILEN DISSOLT, Fàbriques a Barcelona, Madrid, València i Còrdova; FERRO MANGANÉS i FERRO SILICI; SOCARIMAT i SECAT de fils i peces seda, cotó i altres teixits; CALFACCIÓ INDUSTRIAL de laboratoris i domèstica; GENERADORS, BUFADORS, MANOMETRES, materials d'aportació per la SOL-DADURA AUTOGENA. PRESSUPOSTOS, ESTUDIS, CONSULTES I ASSAIGS GRATIS.

Viatges Marsans, S. A. Rambla Canaletes, 2 i 4 - BARCELONA

Viatge col·lectiu a ROMA amb motiu del matx UZCUDUM-CARNERA 8 dies de deliciós viatge, per pessetes 312, tot comprès. Sortida: 20 d'octubre. DEMANI FASCICLE EXPLICATIU

RADIO I DISCOS

L'aplicació del pla de Lucerna

Des de la darrera assemblea general que precedia la Conferència de Lucerna, la Unió Internacional de Radiodifusió havia decidit de reunir-se a Amsterdam el mes d'octubre de 1933. Aquesta nova reunió és particularment important, ja que s'hi ha de decidir de portar a la pràctica el nou pla de Lucerna per al repartiment de les longituds d'ona, que deu aplicar-se el dia 15 de gener de 1934 a les 0 h. 1 m. del temps mitjà de Greenwich, és a dir, hora d'hivern a França.

El problema es fa més precís. El conveni de Madrid, de desembre de 1932, havia atribuït a les estacions un repartiment amb algunes possibilitats de derogar-lo. En maig i juny de 1933 la Conferència de Lucerna procedí a la delicada operació del repartiment de freqüències ja definides a les emissores europees. Manca només que la Unió Internacional de Radiodifusió prengui totes les disposicions perquè posar-ho en pràctica es pugui fer sense cap xoc.

La comissió tècnica procedirà primerament a un període d'assaigs, el qual serà continuat si les mides preconitzades poden ésser aplicades sense cap mena d'inconvenient. Aquests són assaigs de sincronització, de dispositius d'estabilització i d'onometres, l'organització de lligams telegràfics i telefònics referent a posar en pràctica aquest pla, estudis sobre la modulació, la propagació de les ones i molts altres problemes.

Altrament, els tècnics són del parer d'aportar al pla de Lucerna tots els detalls que siguin necessaris per a les modificacions projectades a darrera hora i algunes a la lleugera, les conseqüències de les quals no han pas estat prou sospesades. Cal també tenir en compte el factor temps, que permetrà de disposar provisionalment freqüències atribuïdes a futures emissores, el funcionament de les quals no és pas imminent.

Manca encara que certs països donin llur adhesió al pla de Lucerna. Però no cal desesparar de portar-los a una millor comprensió de l'interès general.

La Unió Internacional de Radiodifusió té de preocupar-se també dels relleus internacionals. És sabut que aquesta organització ha debutat en juliol de 1926 amb algunes «nits nacionals» difoses a raó d'una cada mes. En maig de 1930, una extensió d'aquest pla va ésser donada als concerts europeus amb una sala per a les principals emissores europees. Aquesta pràctica ha estat possible per l'establiment de xarxes de cables telefònics especialment adaptats a les necessitats de la radiodifusió.

Una nova extensió consisteix en l'organització de concerts internacionals, els relleus dels quals presenten algunes vegades dificultats tècniques considerables per raó de les distàncies a cobrir i que exigeixen despeses elevades de transmissió telefònica. De totes maneres, en un sol any, d'agost de 1932 a agost de 1933, més d'un programa internacional ha estat posat cada dia a la disposició de les emissores europees.

Tots els països no estan pas igualment disposats a utilitzar els relleus oferits per l'estranger. Els que els utilitzen més són Alemanya i Àustria, Iugoslàvia, Gran Bretanya i Suïssa; després segueixen Txecoslovàquia, Polònia, Noruega i després França, seguida d'Irlanda i Holanda.

La més gran dificultat està en l'extensió dels relleus internacionals als programes parlats. La qüestió lingüística pren aleshores tota la seva importància. Des del punt de vista tècnic, cal preveure l'ús de dos circuits telefònics especials.

D'una manera general, aquesta ordre del dia de qüestions pràctiques promet fer particularment atractiva la Conferència de la Unió Internacional de Radiodifusió a Amsterdam.

Historieta sense paraules
(Il Travano delle Idee, Roma)

RECORDS DE DON JUAN

—Això són cartes d'amor de dones que he conegut.
—I aquesta pila més grossa?
—Les factures!

(Ric et Rac, París)

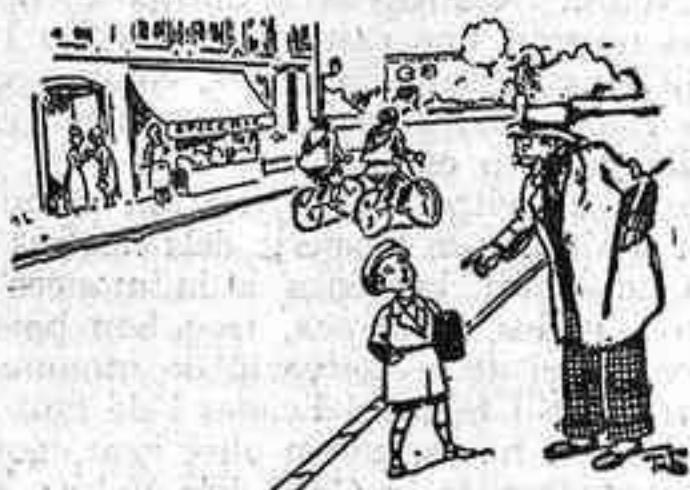
—Per què l'has tractat de senyor president?
—Un no sap mai... És cubà, entens?

(Le Rire, París)

—Trenta-vuit graus, encara!
—Oh, i a l'ombra, senyor doctor!

(Gringoire, París)

—Què vols ser quan siguis gran?
—Policia ciclista. Així es pot fugir més de pressa.

(Ric et Rac, París)

EL FISC NO TE ENTRANYES
L'inspector. — Sou vós que m'heu tret de l'aigua amb una canoa automòbil?
—Sí.
—I és vostra?
—Sí.
—I com és que no està matriculada?

(Gringoire, París)

Exit en la mida
Corbates inarrugables
Pijames a bon preu
JAUME I, 11
Telèfon 11655

IMPRESOS COSTA
Nou de la Rambla, 45
BARCELONA

Notes de ràdio

El micròfon i la política

L'exemple de la ràdio alemanya és prou per a fastiguejar de la intrusió de la política en la ràdio. Però és que, a fi de comptes, la ràdio es pot desentendre de la política? Si no es vol parlar de ciència o de tècnica pures, la cosa és impossible, ja que tota opinió sobre l'estat actual de les qüestions és, directament o indirectament, política.

Hom ha llançat la fórmula: «la ràdio no pot restar neutral, però ha d'ésser imparcial». Bonica. Però, pràcticament, fins a quin punt és realitzable?

Anglaterra, pàtria del parlamentarisme, pot servir d'exemple al món. Ja és sabut que en les darreres campanyes electorals, el micròfon de les emissores fou atorgat imparcialment als representants dels diferents partits. Doncs bé; la B. B. C., d'acord amb el govern, acaba de fer més. Del 12 d'octubre al 7 de desembre, cada dijous, un home polític exposarà davant del micròfon la seva manera de comprendre les qüestions actuals. Dijous passat debutà Stanley Baldwin, conservador. Avui, podem sentir Georges Lansbury, laborista. D'avui en vuit, J. H. Thomas, ministre de les Colònies. El 2 de novembre Arthur Greenwood, ministre de Sanitat. El 9, S. T. Oliver, del partit conservador. El 16, Herbert Samuel, del partit liberal. El 23, Walter Runciman, liberal. El 30, Stafford Tripps, laborista. I, finalment, el 7 de desembre, un representant del govern no designat encara, però que sembla que serà el mateix Mac Donald.

Una experiència curiosa

El 2 d'octubre, a les 0 h. 58 m., a l'observatori astronòmic d'Arcetri s'ha fet una curiosa experiència: la captació d'un raig de lluna i la seva transmissió per T. S. F. als Estats Units, en ocasió de la Diada Marconi que es celebrava a l'Exposició de Chicago. L'experiència, afavorida per la claredat del cel, ha reeixit. La llum lunar, recollida en el telescopi construït per Galileu en 1609, ha estat projectada sobre una cèl·lula fotoelèctrica, i la vibració lluminosa s'ha transformat en vibració sonora la qual, transmesa pel ca-

ble telefònic que uneix l'observatori d'Arcetri a l'estació d'ones curtes de Prato Smeraldo (prop de Roma), ha estat retransmesa per aquesta a Chicago.

Cal recordar que la il·luminació de l'Exposició de Chicago fou encesa gràcies als raigs de l'estrella Arcturus, recollits per una cèl·lula fotoelèctrica.

El teatre fonogràfic

Louis Jouvet, creador de Knock a l'escena, de Topaze a la pantalla, demés d'actor és un home intel·ligent. El temps que la seva professió d'actor li deixa lliure, el dedica a estudiar qüestions relacionades amb el seu art: decorat, posta en escena, il·luminació, maquinària, etc. Aficionat al fonògraf, fou un dels primers (sobretot en la Judith de Giraudoux) de fer intervenir el disc en la posta en escena.

Arà ha impressionat en disc dos fragments del famós Knock de Jules Romains. Però Jouvet no podia resignar-se a recitar els trossos davant de l'enregistradora com si es trobés davant del públic. Jouvet pretén que són dues coses ben diferents, més ben dit, que han d'ésser dues coses diferents, i ara es dedica a determinar les lleis, encara obscures, d'aquesta nova ramificació de l'art.

Realisme

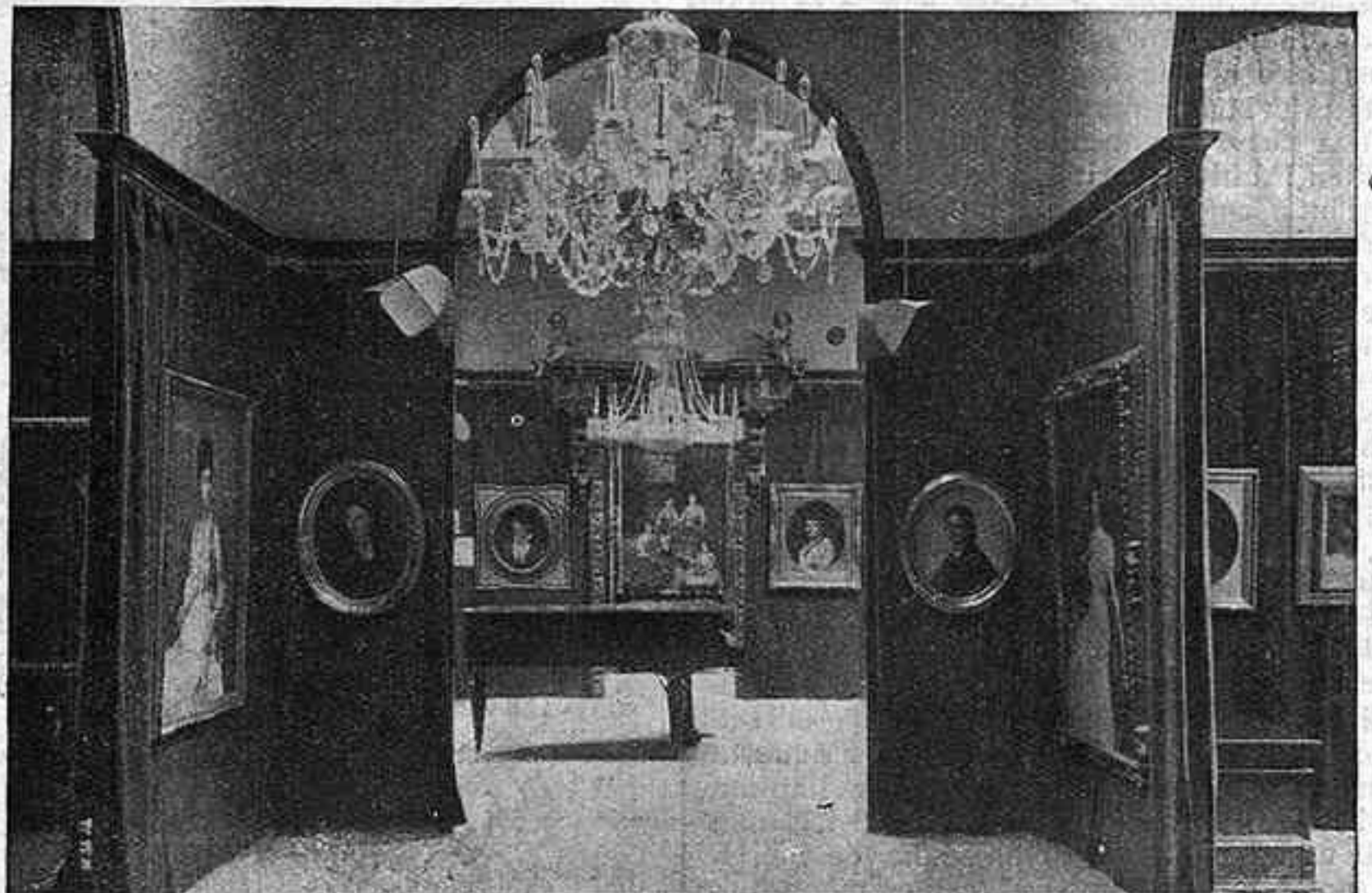
La B. B. C. ha decidit de transmetre alguns enregistraments d'òpera, però adonant l'emissió d'una manera original, Així, abans que comenci l'audició de l'obra, el radiòent sent un disc reproduint els sorolls dels músics afinant llurs instruments, i després de cada acte, passa un disc d'aplaudiments.

Per ara, el realisme no ha arribat més enllà. Però potser un dia es voldrà portar fins a les darreres conseqüències, i aleshores els radioients també sentiran la veu de la senyora del tercer rengle que no es pot estar de fer una observació sobre el vestit de la senyora del davant, els passos d'algun espectador que arriba tard, la tos incògnita d'un abonat, etc.

The Majorca Sun and The Spanish Times
El més important setmanari anglès que es publica a Espanya. Llegit per tots els anglesos i americans
25 cèntims en tots els quioscos

Catàleg del I Saló Mirador

Cent anys de retrat femení en la pintura catalana (1830-1930)

Un volum contenint a més a més les biografies dels artistes i 50 reproduccions. Per als subscriptors . . . . . 6 ptes. 5 »

—Papà, què és un monòleg?
—Una cosa així com una conversa entre ta mare i jo.
(Gringoire, París)

—Quina barra, venir a la cita sense afaitar!
—Et juro que a l'hora de la cita anava ben afaitat!
(Ric et Rac, París)

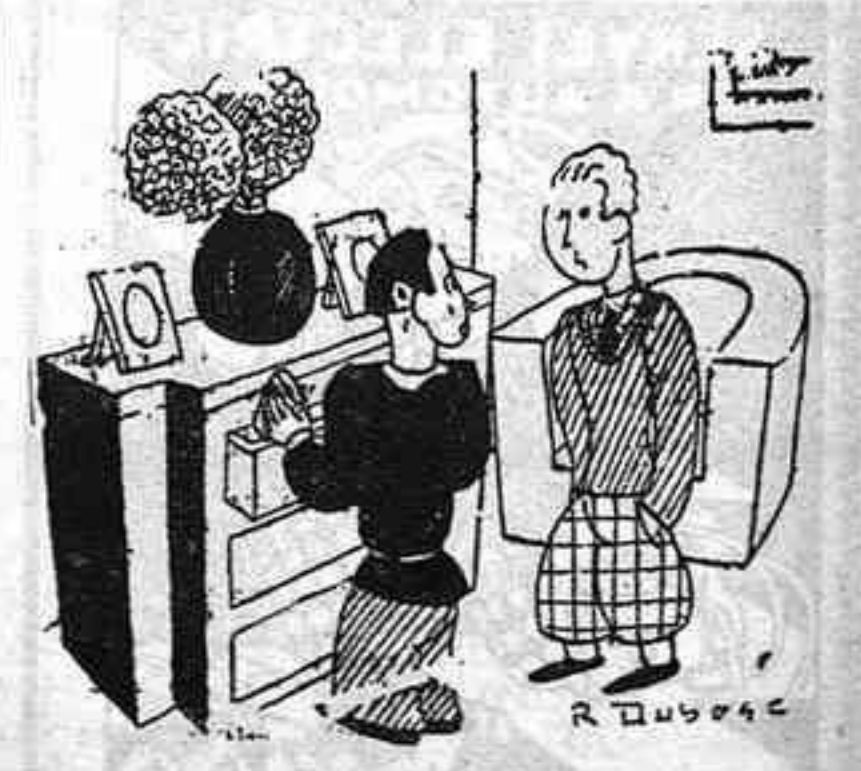
La Publicitat
Publica la informació més completa, tant internacional com peninsular i local
Comentaris i col·laboració de les millors signatures
Gràfics d'actualitat
Llegiu-la avui i cada dia

Suscriviu-vos a **MIRADOR**
Corts Catalanes, 589 - BARCELONA
BUTLETI DE SUBSCRIPCIO
Et Sr. ....
que viu a .....
carrei ..... n.º ..... es subscriu a **MIRADOR**
del preu fixat de 3'50 ptes. trimestre.
..... de ..... de 193.....
Signatura

Anuncieu a "Mirador"

—Per fundar el diari que tinc pensat, calen dues coses: talent i diners.
—Estic disposat a ajudar-vos. Teniu diners?
(Ric et Rac, París)

—Deixa'm amagar els cigarets, que no els trobi la mamà.
—Tens por que et pegui?
—No; que se'ls fumi.
(Marianne, París)